

2019 jahkedieđáhus

RDM-Jáhkovuona mearrasámi musea/Kokelv sjøsamiske museum
RDM-Porsánggu musea/Porsanger museum/Porsangin museumi
RDM-Sámiid Vuorká-Dávvirat/De Samiske Samlinger
RDM-Guovdageainnu gilišillju/Kautokeino bygdetun
RDM- Dáiddamágasiidna/Kunstmagasinet

RiddoDuottarMuseat

Vássán jahki – 2019

RDM:s lea čađahuvvon ođđasisorganiseren máŋga jagi. RDM beasai 2019:s bargat organisašuvnna siskkáldas huksemiin. Mii leat bargan Team-buildningain ovttas fitnodagain Organisasjonspsykologen Skare. Bargit leat muitalan ahte dát lei sin mielas buorre. RDM:s lea leamaš posiitiiva ovdáneapmi, ja mii leat bargan siskkáldasat nanusmahttit nubbi nuppi. RDM:s ii leat vejolaš virgádit ollu olbmuid gain lea seamma fágaduogáš, ja dat dagaha ahte mis ferte leat viiddis gelbbolašvuohta museain ja ahte museat ovttasbarget. Dát mearkkaša ahte mii leat sorjavaččat das ahte mis lea buorre ovttasbargu gaskaneamet. Juohke okta ferte ovttasbargat bargoustibiiguin gain lea eará gelbbolašvuohta go alddis lea, seammás go maddái ieš juogada iežas gelbbolašvuođa searvevuhtii.

RDM lea personálačoagganemiid válljen mátkkoštit eará báikkiide go gos mii muđui leat. Okta siva dasa lei ahte lei dárbašlaš ahte bargit leat fárrolaga birra jándora dain deaivvademiin, ja maddái danne go mis lei dárbu fitnat eará museain ja oažžut inspirašuvnna. 2019:s ledje mis personálačoagganeamet Skariin Romssas, Elsches (Spanias) ja Gámmavuonas.

Mis lea guhkit áiggi leamašan nu ahte eai leat leamašan olbmot virggiin, mii lea dagahan lassibarggu earáide. Nuppe dáfus de lei boadusin das ahte RDM:i gárttai ruhta mainna sáhttiimet oastit reaidduid madda mis duođai lei dárbu beaivválaš museabarggus. Dán golmma virgái virgáduvvoje olbmot miessemánus, geassemánus ja borgemánus.

Direktevra Anne May Olli ja direktvra Jérémie McGowan (NNKM) leaba searvan iešguđetlágán doaluide Oslo Universitehtas. Oallugat leat dingon logaldallamiid gos háliidit gullat ovttasbarggu birra mii mis lei 2017:s. Dán ovttasbarggu oavvildit leat ovdanvázzin ja hutkás museala bargun. Erenoamážit museologijja studeanttat leat čájehan stuora beroštumi dán dekoloniserejeaddji museadoibmii, danin go dát ovttasbargu gaskkal RDM ja NNK adnojuvvo dasa buorren ovdamearkan.

RDM:i lea dehálaš geavahišgoahtit iežas kultuvrra ja árbevieru beaivválaš museadoaimmas. Dan dihte lea RDM direktvra leamašan lassibagadallin Oslo universitehta konserverenfága masterstudeanttas, gii lea masterbarggustis geahččame movt árbevirolaš máhtu sáhtta geavahit konserveremis. Sámi dáidda

ja kultuvra lea miellagiddevaš studeanttaide, dan vásihit mii go leat ollu masterstudeanttat geat

váldet oktavuoda minguin. RDM bargiid leat jearahallan earret eará Bergena Universitehta studeanta, 2017 Sámi dáiddamusea performance birra. Eará ovdamearka lea London Kings College studeanta gii geahčai movt sámi kultuvra ovdanbukto museain. RDM bargit vuoruhit ohppiid ja studeanttaid geat váldet oktavuoda iežaset skuvlabargguid oktavuodas.

Statsbygg lea bargan vejolašvuodaguorahallamiin, *Mulighetsstudie for Samiske museer i Karasjok*, man Sámediggi lea diŋgon. Vejolašvuodaguorahallan galgá čájehit movt lea vejolaš oažžut vuogas visttiid sámi museai RDM - RiddoDuottarMusea ja movt museat sáhttet čohkkejuvvot oktasaš vistái Kárášjogas. Sihke RDM ja SVD eaiggátvuodđudus leat ollu searvan dán bargui, ja sin stivrrat leat gieđahallan ja dorjon dán guorahallama. Vejolašvuodaguorahallan geigejuvvui Sámediggái 2019 golggotmánu, ja sámediggeráđđi meannuda dán 2020:s. Sámedikki neahttasiiduin, 2019 dokumeanttain, sáhtta lohkat vejolašvuodaguorahallama.

Maiddái 2019:s leat eambbogat geat háliidit čoakkáldaga sámi dáidaga luoikkas. Jearru lea stuoris, ja dáiddamagasiinna vánis resurssain geavahuvvojit ollu justte diesa.

DET NORSKE KONGEHUS

Søk

NORSKE SÁMEGIELLA ENGLISH BARNESIDER

FORSIDE ARTUELT KONGEFAMILIEN DAGENS NYHETTER HISTORIE DE KONGELIGE SAMLINGER KONGELIGE EIENDOMMER DET KONGELIGE HOFF FOR PRESEN

Aktuelt

Offisielt program

Fotoalbum

Videoarkiv

Taler

Programarkiv

Nyhetsarkiv

Nyhetsabonnement

Samisk utstilling i KunstStallen

- Sápmi slutter aldri å fascinere! Hennes Majestet Dronningen ønsket velkommen for Sametingets president Aili Keskitalo åpnet den store samiske kunstutstillingen i KunstStallen torsdag kveld.

07.02.2019

- Jeg håper at vi med denne utstillingen kan formidle noe av min begeistring for samisk kunst og kultur, sa Hennes Majestet Dronningen i sin velkomsttale, og delte flere av sine gode minner fra besøk til Sápmi.

Fra venstre: Sametingspresident Aili Keskitalo, Synnøve Persen, Britta

Førrige Neste • Større bilde

Dronning Sonja og kunstneren Synnøve Persen.

Foto: Heiko Junge, NTB scanpix

Bilde 1 av 10

FAKTA

Utstillingen viser verk fra ca. 1970 til i dag og

Govat vižžon Kongehuset.no:s

Okta dain stuorámuš luoikkahemiin lei Oslo Dronning Sonja kunsthall čájáhussii *Historier. Tre generasjoner samiske kunstnere* (historjját, Golmma buolvva sámi dáiddarat). Áigodagas guovvamánnu – čakčamánnu fitne 11645 máksi guossi geahččamin čájáhusa. Dasa lassin fitne doppe sihke skuvlaluohkát ja eará joavkkut geat besse nuvtá geahččat čájáhusa. RDM lea sihke dáidagiin ja kulturhistorjjálaš dávviriiguin leamašan Frankfurtas, Duiskkas. Eambo go 35 000 olbmot fitne čájáhusas House of Norway. RDM lea maid luoikan dáidagiid Madridii (Spania) ja Anchorageai (Alaska). Go ná stuora beroštupmi lea, de lea musea ferten hilgut muhtin jearaldagaid madda leat čadnon veháš hástalusat, dego omd. luoikkaheamit Mexicoi. Geassemánuš logaldalai direktveva sihke ruoktot máhcaheamis ja sámi dáidaga birra Frankriikkas Festival d'histoire de l'art at Fontainebleu lágideamis. Geassemánuš mátkkoštii RDM direktveva ovtta sámediggepresideanttain Aili Keskitaloin Duiskkii Berlinii. Earret eará finaiga delegašuvnnain ovtta Kulturdepartemeantta Sunneva Sætevikain Europa kultuvrra museas.

RDM bargá digitaliseremiin. Dán jagi lea RDM almmuhan VAPPUS applikašuvnna, mii lea applikašuvdna mii oahpista gussiid Kárášjoga ja Skuvvanvári olgomuseain. Guovdageidnui ja Jáhkovutnii bargat maid oažžut dákkár fáldlaga.

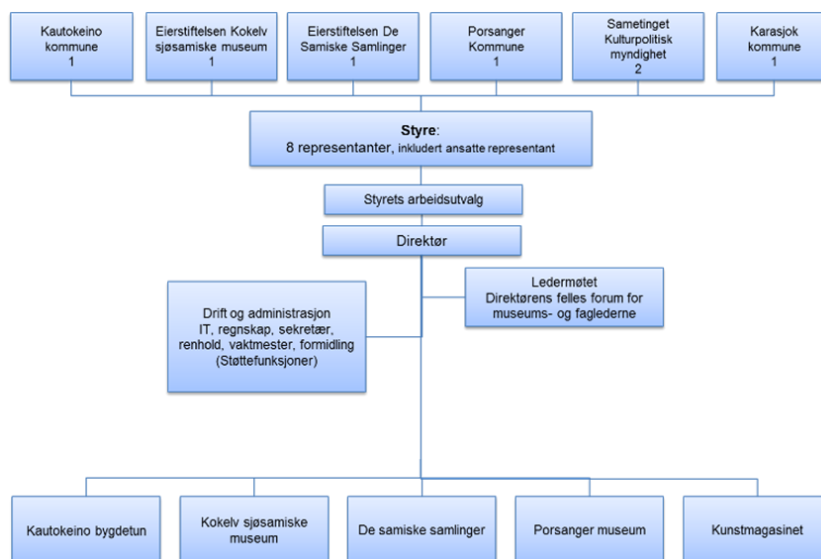
RiddoDuottarMuseain lea leamašan árbevierrun ahte statistihkaide lohket dušše guossin sin geat bohtet sisa čájáhusvistiide. Boahhte áiggis sáhhtá Vappus čájehit olgomuseaid gussiidloguid. 2019:s leat RDM:s leamašan 13086 guossi, dat lea 2963 eambo go 2018:s.

RIDDO DUOTTAR MUSEAT (RDM) - MIHTTU, VIŠUVNNAT JA ORGANISAŠUVDNA

RDM gaskkusta sámi siseatnankultuvrra, boazodoalu, mearrasámi kultuvrra, ja sámi, kvena ja dáčča kultuvrraid deaivvadeami. Dán dahká dávviriid, govaid ja vuoiŋgalaš (eahpeávnnaš) kulturmuittuid bokte. Dasa lassin hálddaša RDM stuora ja miellagiddevaš sámi dálááiggedáiddačokkaldaga.

RDM lea priváhta vuodđudus man organisašuvdnanummir lea 989 999 192. Vuodđudeaddjit leat Guovdageainnu suohkan, Porsáŋggu giella, Sámiid Vuorká-Dávvirat vuodđudus (Kárášjohka), ja Jáhkovuona mearrasámi musea vuodđudus (Fálesnuorri). Vuodđudeaddjit nammadit stivrii lahtuid. Sámediggi nammada stivrii guokte lahtu, mas nubbi lea stivrajođiheadji. Kárášjoga giella vállje maid ovta áirasa stivrii. RDM jođiha njeallje kulturhistorjjálaš musea ja hálddaša Sámedikki dáiddačokkaldaga. RDM njuolggadusain čuožžu ahte sámegeiella lea organisašuvnna váldogiella. PM bargit geavahit golbma giela beaivválaš barggus; dárogieđa, kvenagieđa ja sámegeiella. RDM hálddahus lea Sámiid Vuorká-Dávviris Kárášjogas. RDM lea IA-fitnodat.

Kulturdepartemeantta ja Sámedikki dieđáhusain addojit politihkalaš áigumušat mat mearridit museaid doaimmaid rámmaeavttuid. Eanemus mearkašahhti dieđáhusat leat dát: *St.meld 22 (1999-2000); Kjelder til kunnskap og oppleving, St.meld 49 (2008-2009) Fremtidens museum, Sámediggeráđi 2004* dieđáhus sámi museaid birra ja Sámedikki 2013 museapolitihkalaš čielggadeapmi. Finnmárkku fylkkagielda lea maid mearridan museastrategiijaid Finnmárkku museaide ja regionála doaibmaprogramma Finnmárkku 2016–2020 museaovdánahttimii. Dieid lassin de čuvvot museat maid ICOM museahtalaš njuolggadusa (unnimusmearri museaide), doaibmašiehtadusaid eaiggádiiguin ja vuodđudeddjiiguin, ja maid RDM 2017-2022 strategiijaplána.

2019:s almmuhuvvui ođđa kulturdiedáhus *Kulturens Kraft- kulturpolitikk for framtida*, Meld.St 8 (2018 – 2019). RDM ovttasbargu DavviNorgga dáiddamuseain lea namuhuvvon diedáhusas. 2019:s álggahuvvui maid ođđa museadiedáhusa bargu.

RDM lea 2019:s dahkan museaid rámmašiehtadusa BONO:in, mii lea Billedkunst Opphavsrett i Norge. Dát vurdo álkidahttit sámi dáidaga gaskkusteami.

2019 STIVRA

Luohtámušdoaimma	Gii	Varreláhttu	Nammadan
Stivrajođiheaddji– 30.6.19 rádjai	Johan Ailo M. Kalstad		Sámediggi
01.07.19 rájes	Johan Vasara	Liv Elin Wilhelmsen	
Nubbijođiheaddji	Hilde Skanke	Olaf Andersen	Porsánnggu gielda
Stivrrolahttu	Marianne Balto	Stine Marie Høgden	Sámediggi
Stivrrolahttu	Ann Britt Eira Sara	Ellen J. Sara Eira	Guovdageainnu suohkan
Stivrrolahttu	Ellen J Bals	Terje H Joks	Bargiid áirras
Stivrrolahttu	Svein A.Somby (ordfører)	Sissel Gaup	Karášjoga gielda
Stivrrolahttu – 14.10.19 rádjai	Hjalmar Strømeng	Synnøve Solbakken-Härkönen	Eaiggátvuodđudus Sámiid Vuorká-Dávvirat
15.10.19 rájes	Olaug Larsson	Eilif Norvang	
Stivrrolahttu	Sten Magnar Nikodemussen	Ingar Elling Eira	Eaiggátvuodđudus Jáhkovuona mearrasámi musea

Stivrra bargu

Stivra lea doallan 4 stivračoahkkima (1 telefodnačoahkkin), main leat gieđahallan 35 ášši. Direktvra lea stivrra čáli. Dohkkehuvvon čoahkkínbeavdegirjjit leat RDM neahttasiiduin. Miessemánu 23. beaivvi dollojuvvui diehtujuohkinčoahkkín vejolašvuodaguorahallama birra. Statsbygg bargi Sissel Jerkø muitalii, sihke stivrrii, eaiggáidida ja beroštahttiide, barggu birra mii lea dahkkon dássáži, ja movt proseassa lea ain ovddos guvlui. Stivrajođiheaddji Kalstad ja direktvra lágideigga čoahkkima ja sámediggeráđđi Henrik Olsen searvvai maid.

Geassemánu 19. beaivvi vuolláičálii Bååstede ruovttoluottamáhcaheami šiehtadus Guovdageainnu gilišiljus. Dát lei dovdduidečuohcci boddu. RDM:i máhcahuvvojit 734 dávvira. RDM bealis vuolláičálii stivrajođiheaddji Johan Ailo Kalstad šiehtadusa. *Govas leat maid direktvra Karl Kallhovd (Kulturhistorisk museum), direktvra Olav Aaraas (Norsk Folkemuseum), Sámediggepresideanta Aili Keskitalo, direktvra Anne May Olli ja SVD museajođiheaddji Berit Åse Johnsen. (Govven: Leif Pareli/Facebook).*

Stivra lei Anáris oahppomátkkis geassemánu 27–28. beaivvi. Stivra doalai maid stivračoahkkima, mii lei Kalstad maŋemus čoahkkin RDM stivrajođiheadjain.

Govas lea RDM stivra, ja vel RDM direktvra ja konserváhtor Riinakaisa Laitila. Siidda Anni Guttorm (gurut bealde) og Eija Ojanlatva (olgeš bealde) searvvaiga maid.

Suoidnemánu 1. beaivvi lotnahuvai RDM stivra. Ođđa stivrajođiheadjain šattai Johan Vasara. Olaug Larsson lea SVD eaiggátvuodđudusa ođđa lahttu 15.10 rájes. Stivrajođiheadji ja direktvra searvvaiga gulahallančoahkkimii Sámedikkiin 01.11. Stivrajođiheadji ja Margrethe Vars searvvaiga gulahallančoahkkimii Kulturdepartemeanttain, Romssa fylkkasuohkaniin ja Finnmarkku fylkkagiieldain 20.11.19.

RDM HÁLDDAHUS

RDM hálddahus	Bargi	Luohttámušdoaimmat
Direktør	Anne May Olli	- Sisaoastinlávdegotti čáli - SVD eaiggátvuodđudusa čáli - Searvá Direktørnettverk for kunstmuseene ja Finnmarks museene - Bååstede prošeavtta jođiheadjejoavkkus - Sámedikki árbediehtu bargojoavkkus
Vuosttaščáli/arkivara. Virgi rievddai kantuvrahoavda virgin 2019:s	Inga Margrethe Vars	-Finnmarksarkivene bargojoavkkus "vi er også her".
Doaibmateknihkkár	Bror Ivar Salamonsen	- RDM buollinsuodjalusjođiheadji - Suodjalusáittardeadji - Vistesuodjaleami bachelor a ceavzán

Doaibman ja doaimmat

RDM hálddahus lea 2019:s bargan golmmain virgáibidjamiin. Dát lei áddjás bargu. Olbmot biddjoje virggiide miessemánus, geassemánus ja borgemánus. Suodjalusáittardeadji ja buot ođđa ossodatjođiheadjit leat HMS jođiheadjekursii searvan dán jagi. Margrethe Vars lea álgán kánturhoavdavirgái, ja sus lea dál RDM bálká- ja personálahálldašanoavddasvástáduš, lassin arkiivii.

Miessemánu 9. ja 10. beaivvi ja borgemánu 26. beaivvi (skype) lea RDM hálddahus leamašan gulahallančoahkkimis Finnmarkku fylkkagiieldain. Finnmarkku ja Romssa fylkka ovttaštuttin lei válđoáššiin dán čoahkkimiin, ja maid oktasašseminára plánen. RDM:s ja Deanu- ja Várjjat museasiiddas lea leamašan válđoavddasvástáduš lágídit 2019 Finnmarkku seminára (*Finnmarksseminaret*), buot fylkka museaide skábmamánus. Dát lea ovttasbargu ja ovttasdoaibman árena gaskkal fylkka dáčča ja sámi museaid. Dán doarjjui Sámediggi ja fylkkagiielda. RDM searvá maid dáiddamusea nátionála fierpmádatčoahkkimii.

RDM lea Norgga museasearvvi, Sámi museasearvvi ja nátionála sámi museafierpmádaga miellahttu. RDM searvá jahkásaččat Nasjonale Museumsmøtet:i, doppe dollojuvvojit sihke NMF ja SML jahkečoahkkimat. RDM lea Norsk ICOM miellahttu. RDM lea maid dat ásahus mii meannuda ja

mearrida ohcamiid go áigot beassat doalvut sámi kulturdávviid eret Norggas. RDM ossodagat heivehit bargohárjehallansajiide ja sii ovttasbarget sihke Aksis:in ja NAV:in.

RDM:s lea iežas neahttasiidu. Facebookas lea mis oktasaš seaidni mas 31.12.19 leat 949 čuovvu (2018:s ledje 821). Báikkálaš museain leat sierra facebook siiddut (2018 čuovvut ruođuid siste): SVD 234 (206), GG 212 (169), PM 635 (517), JMM 134 (112).

Cealkámuš UDIR:i – Oahppodirektoráhttii sáddejuvvui Bror Ivar Salamonsena bachelorbargu vistegáhttemis cealkámuššan joatkkaskuvlla ođđa oahppoplánaide. Lea heitot ahte museat eai sáhte vuostávdit oahpahallit sivas go vistegáhtten ii leat oassin ohppiid oahppoplánain. RDM ovddas searvvai Jelena Porsanger boahtti museadiedáhusa cealkámuščoahkkimii, man Kulturráđđi lágidii, Romssas miessemánu 28. beaivvi.

2019:s leat dehálaš artihkkalat sámi museaid birra almmuhuvvon bláđis Museumsnytt. Guokte artihkkala leat dakkárat ahte leat namuhan veara maid dás. Segregeren maid sámi museat vásihit eiseváldiin lea fáddán ovttas. Kulturministtar bovdii museaid mielde Skotlándii, ja buohkat earret sámi museat ožžo bovdehusa¹. Nubbi artihkal fas muitala sámi museaid ekonomalaš dili birra². Goappašat artihkkalat čalmmustahttet dan struktuvrralaš vealaheami maid sámi museat vásihit.

Mii leat 2019:s ossodagain installeren fierpmádatreaidduid (brannmur, svitsjaid, AP:id) mat dahket bastevas VPN-oktavuođa vejolažžan buot SVD kantuvrraide. Dát lea vai lea álkit beassat oktasaš máhpaide ja vai geavaheddjiide lea álkit vurket dieđuid guovddáš serverii. Ovdal láveje ossodagat vurket báikkálaččat iežaset mašiinnaide. Boađus das lei ahte dieđut eai lean olámuttos eará geavaheddjiide ja dain ii dahkkon liigevurken. Dál leat buohkat čeahpibut vurket dinggaid serverii. Microsoft ii šat supportere Windows7 2020 ođđajagimánu 14. beaivvi rájes, dát mielddisbuvttášii fargga sihkarvuodáhástalusaid. Mii leat dusten dán ášši juo ovddalgihtii ja leat ođastan iežamet mašiinnaid 2019:s nu ahte dat lea nu gievrrat ahte sáhttet doaimmahit Windows10. Mii leat maid oastán muhtin ođđa PC:id daid mašiinnaid sadjai maid ii sáhttan buoridit W10:n. Dál go buohkat leat VPN bokte čadnon serverii leat mii gokčan dihte dárbbuid lasihan vurken vejolašvuoda 4 TB:in (eambbo harddiskat). Dasa lassin leat mii bidjan Synology NAS mii juohke ija váldá olles servera backup. Online backup gártašii hui divrrasin go leat TB dieđut. Dáinna čovdosiin mii unnidit goluid, ja sihkarvuodhta doaimmahuvvo go sihkarvuodhakopijiat lea fysalaččat eará báikkis.

RDM- JÁHKOVUONA MEARRASÁMI MUSEA/ KOKELV SJØSAMISKE MUSEUM (JMM)

Jáhkovuona musea/Kokelv museum	mearrasámi sjøsamiske	Bargi	Luohtámušdoaimma
100% sadjásaš museajođiheadji		Kjersti Robertsen 20.5–31.12.19	
50 % virggis sadjásaš konsuleantan/liigevahkkin		Annelise Josefsen 01.01–31.12. 2019	Stivrrajođiheadji Jáhkovuona mearrasámi musea vuodđudusas
Geasseofelaš		17.6–21.6.19	
Guossit: 373			

¹ Museumsnytt, 03.04.19: <https://museumsnytt.no/samiske-museer-forbigatt-pa-studietur/>

² Museumsnytt, 03.06.19: <https://museumsnytt.no/selvbestemmelse-til-besvaer/>

Doaimmat

Kjersti Robertsen virgáduvvui museajodiheddjin 2019 miessemánus. Dan rádjai lei museas leamašan dušše okta olmmoš 50 % virggis. Musea kantuvrrat, maid Masterelv Handel láigoha, rievdaduvvoje ja buoriduvvoje couñománus geassemánu gaskamuddui. Eanas oassi musea doaimmain sirdui danne musea eará visttiide ja kantuvrra čorgen ja heiveheapmi dahkkui geassemánus. Nilla-dálu bajimus gearddis gurriimet golbma kubihka boares aviissaid návehii, mat dasto dolvojuvvoje RDM museabiillain eará sadjái. Gurriimet maid ollu eará ruskkaid áittis ja návehis. Ferguson traktora ovddit eaiggát vieččai traktuvrra ja doalvvui Nilla-dálu lusa geassái. Čakčat vurkejuvvui traktor láigogárašii. Jáhkovuona mearrasámi museas lei borgemánus ovddasvástádus plánet RDM personáladeaivvadeami mii dollojuvvui Gámavuonas.

Gaskusteapmi

Nilla-dállui biddjoje guokte ođđa montera ja stohpu málejuvvui. Dohko ostojuvvoje dán áigasaš soffa ja stuollu. Ostojuvvuje maid Bonaparte Jáhkovuona mátki ivdne govvakopiját ja hengejuvvoje seinniide. Jáhkovuona mearrasámi musea lei oassin Fálesnuori suohkana 150-jagi ávvudeami prográmmas. Musea doalai govaid ja čállošiid ávvugihpagii ja doalai oahpisteami sihke Nilla-dálus ja návsttuin. Dát lei juoga mii liikostuvai hui bures. Annelise Josefsen searvvai falesnuori Bolystuka doaluide. Son searvvai historjjálaš vázzimii Jáhkovuonas Áhpenjárgii, ja doalain ovdanbuktima historjjá birra egneršaldis.

Skábmamánu doalai Jáhkovuona mearrasámi musea kurssa mas buot Jáhkovuona basjásšaddanguovddáža oahppit besse oahppat movt báidnit láiggiid šattuiguin. Kim Holte lei oahpaheaddjin. Loahpageahčen jagi dingojuvvui monter mas áibmostivren, man leat jurddašan geavahit Bååstededáviriidda. Museas lei geasseofelaš dušše njeallje beaivvi nu ahte bargit fertejedje vuoruid mielde bargat dien barggu geasi miehtá. 2019:s ledje oktiibuot 373 guossi geat fitne JMM:s, eanas guossit fitne geasseáigodaga, muhto maiddái muhtin joavkkut muđui. 2019:s ásahii musea instagramprofiila, ja dainna mii gaskkustit digitála dieđuid dihto dávviriid birra ja maiddái musea ja musea doaimmaid birra.

Čoakkáldathálddašeapmi ja primusregistreren

Čoakkáldagas leat eanas dávvirat mat gullet beaivválaš eallimii ja ealáhussii. Das leat reaidut mat leat adnojuvvon guolásteamis, bivddus ja eanandoalus. Dasa lassin leat viessogálvvut ja biktasat. JMM dávvirčoakkáldat vurkkoduvvo Nilla-dálus. Stuora oassi čoakkáldagas lea oaidnimis orrunviesus, návehis ja návetlovttas. Stuurámuš oassi fanasčoakkáldagas, ja eará dávvirat mat gullet guolásteapmái, vurkkoduvvojit musea ođđa stuoranávsttus ja goalmádasoasis návsttus mii gullá Nilla-dállui. JMM:s lea maid 26 objeavtta sturrosaš luonduhistorjjálaš čoakkáldat man vurkkodit Nilla-dálu orrunviesus. Govvačoakkáldagas leat sullii 520 gova maid vurkkodit musea kantuvrras. Govat, jietnabáttit, CD:t ja boares girjjit vurkkoduvvojit skábes mii gierdá buollima. 25 jietnakasehta main jearahallamat mat leat báddejuvvon 2003:s, ja gos ságastallet mearrasámi kulturmuittuin, leat digitaliserejuvvon. Jáhkovuona Guolástussearvi 1946–1974 beavdegirjjit leat digitaliserejuvvon ja daid beassá oaidnit šearpmain go musea lea rabas dahje musea kantuvrras. Ain go lea dilli de leat páhkkeamiin Jáhkovuona *Egil Kristoffersens fiskebruk*-arkiivva. Dát arkiiva lea vurkkoduvvon JMM museakantuvrras ja galgá dál sáddejuvvo Interkommunalt Arkiv:i. Egil Kristoffersena manjšoahttit leat 2019:s čálalaččat duođastan ahte arkiivva beassá geavahit museaoktavuođain/sáddejuvvo arkiivii.

Dološ registrerengirjjit/čállingirjjit leat digitaliserejuvvon, ja leat deaddiluvvon ođđa gihppagat. Originalat ledje billahuvvagohtán, ja leat dál vurkejuvvon safii.

Čoakkáldahkii ledje 2019:s 9 lassáneami main 18 dávvira

Aksesjonsnr: 2019_1

1 šiehtadallanbeavdegirji. Jáhkovuona Bargiidsearvi (Kokelv Arbeiderlag)

Aksesjonsnr: 2019_2

1 stuora girdnu, 1 medisiidnaskábe, 1 mielkepáhkka doassa

Aksesjonsnr: 2019_3

1 Perevjazka (perevyazka) Lovozero gahpir

Aksesjonsnr: 2019_4

1 Plastihkkadállearka

Aksesjonsnr: 2019_5

1 boktindiibmu vekkeklokke, 1 mánnájáffu og 1 girji

Aksesjonsnr: 2019_6

1 gihppu bárgiduvvon háisuoinnit (3 stk)

Aksesjonsnr: 2019_7

5 dávvira. Dállearka, veaikegovva, girkofáhhta, speajal ja beassášhearva (vuonccis)

Aksesjonsnr: 2019_8

1 Dorte

Aksesjonsnr: 2019_9

2 dávvira, sofa ja stuollu

Govven ja registreren.

Mii geahččat ja guorahallat olles iežamet čoakkáldaga, seammás go dávvirregistera dieđuid ođasmahttit. 2019:s leat 47 ođđa dávvira ožžon nummira, leat mihtiduvvon, čilgejuvvon ja govain registrerejuvvon.

Mii njulget boasttuvuođaid, ođastit nummáriid mat eai leat čielgasat. 808 dávviris leat dál rievttis dieđut, sihke govain ja dávvirnummáriin.

2019 Primus

JMM lea 2019:s almmuhan 57 dávvira DigitalMuseum:i. JMM lea 2019:s lasihan 40 ođđa dávvira Primusii. JMM lea dál almmuhan oktiibuot 234 dávvira Primusii, gos oktiibuot 138 leat almmuhuvvon.

RDM-PORSÁNGGU MUSEA/PORSANGER MUSEUM/PORSANGIN MUSEUMI (PM)

Porsáנגgu musea/Porsanger museum/Porsangin museumi	Bargi	Luohtámušdoaimma
Museajodiheddji 19.08.–31.12.2019	Siv Marit Ekaas Turi	Porsáנגgu gieldda Mátkealáhusovdánahttin
10 % virgi 1.1.–30.6.2019 50% virgi 1.7.–31.12.2019	Riinakaisa Laitila	PRIMUS hálddašepmi, Kvensk Institutt stivrra várrelahttu
Gaskaboddosaš virgi sadjásaš ja ofelaš 01.01.–31.12.2019	Lars Paulsen	
Geasseofelaččat 3		
Báikkálaš SU	Riinakaisa Laitila, čállí (19.08 rádjai) Siv Marit Ekaas, čállí (19.08 rájes)	Irmelin Klemetzen, jodiheddji Hilde Skanke, miellahttu
Guossit: Leavdnja: 3026 Skuvvanvárrí: 709		

Musea ja Porsáנגgu kvena giellaguovddáš leat 2019 ođđajagimánu rájes seamma báikkis Leavnnjas. RDM láigohišgođii olles vuosttaš gearddi gos giellaguovddáš juo láigohii kantuvrra ja leat oktasaš oasis visttis. Lea buorre go dát guokte dál leaba čoahkis, ja boadus lea ahte leat eambbo doaimmat visttis ja čájálmasain.

Gaskkusteapmi ja doaimmat

Daiguin ovttasbargoguimmiiguin lea Porsáŋggu musea ovttasbargan 2019:s:

- Porsáŋggu gielda
- Sámi giella- ja kulturguovddáš / Samisk språk- og kultursenter i Porsanger
- Mearrasiida (Dat mii ovdal lei Sjøsamisk kompetansesenter i Indre Billefjord)
- Porsáŋggu girjerájus
- Porsáŋggu kulturskuvla
- Kainun institutti – Kvensk institutt Bissojogas
- Porsáŋggu kvena giellaguovddáš
- Porsáŋggu historjásearvi
- Skuvvanvári gilisearvi
- Lemmijokilaiset / Norske kvener – Leavdnja
- Pysyjokilaiset / Norske kvener – Bissojogas
- Norgga-Suoma searvi
- Rávttošnjárgga/Stabbursnes Naturhus og Museum
- Fefo
- Sápmi Næringshage_Porsáŋgu
- Kárášjoga gieldda ja Porsáŋggu gieldda Mátkealáhusovdánahttin
- Polartekst Finnmark AS
- Interkommunalt Arkiv- Finnmarku Leavdnja
- Landforsvaret på Porsangmoen
- Antikstore AS
- Leavnnja joatkkaskuvla
- Bærtua mánáidgárdi, Leavnnja mánáidgárdi ja Fagertun mánáidgárdi
- Leavnnja mánáid- ja nuoraidskuvla.
- Trykkeriservice AS

Čájáhusat Leavnnja čájáhusarenas (3028 guossi):

Ođasteami dihte ii lean čájáhusarena rabas áigodagas 1.1.–2.2019.

1. *Ni samiske tidsbilder* (Ovcci sámi áigegova) 06.02. – 19.06.
2. *Bååstede* 18.05.–01.06.
3. *Kväänit Porsangissa – Kvener i Porsanger* (Kvenat Porsáŋggu) 05.07.–23.11.
4. *Oppbrudd i mørketid* (Vuolgin skábman) 04.11.–31.12.
5. *Salongen* 03.12.–31.12.

Skuvvanvári čájáhusat (701 guossi):

Savokehtes soahteluottat – Spor etter krig geasset rabas áigodagas 12.6.–11.8.2019.

Doaimmat (guosselogut ruođuid siste)

- 23.01. Museakafea ovttas Mearrasiiddain ja Kvena Instituhtain Bissojogas 23.01. (30)
- 24.01. Museakafea ovttas Mearrasiiddain Porsáŋggu girjerádjosis Leavnnjas. (25)
- 26.04. Kvena giellabeaivi ovttas Kvena instituhtain (56)
- 18.05. Bååstede plakáhttačájáhusa rahpan (11)
- 03.07. VAPPUS almmuheapmi Skuvvanváris (Lasarettmoen) (8)
- 05.07. Plakáhtta- ja dávvirčájáhusa rahpan *Kväänit Porsangissa – Kvener i Porsanger* (Kvenat Porsáŋggu) (105)
- 18.-21.07. Giehtasahán kursa, 6 oasseváldi (120)
- 20.07. Čájehedje movt johkafatnasiin čuoibmu, Bissojogas Kipparifestivála oktavuodas (40)
- 23.08. Kvena giellaguovddáža rahpan (150)
- 26.08. Bolystdager Porsáŋggu: Roger Albrigtsen ofelastti Lasarettmoenis (15). Ovttasbargu Skuvvanvári giliserviin: Gaskabeaivvit Skuvvanvári skuvllas.

31.08. Fatnasiid ovdanbuktin ja čájáhus ovttas Mearrasiiddain Vuonnamárkaniin, Vuonnabađas. (200). Bror Ivar Salamonsen searvvai hálddahusa bealis.

Porsáŋgu kulturmuittobeavvitt

- 07.09. Oahpisteapmi (tuvra mas ofelastin) soahtemuittuide Čuđegiettis ja Leaibevuonas (17)
- 07.09. Fearanmuittaleami deaivvadeapmi Leaibevuona kroas (24)
- 08.09. Oahpisteapmi Billávuonas dálvebartii (4)
- 08.09. Oahpisteapmi Kluppunjárgii Billávuonas (15)
- 10.09. Oahpisteapmi priváhtamuseas Ikkaldasas (26)
- 11.09. Oahpisteapmi kulturmuittuide Sarvvesvuonas-Stuorragohppi sámegillii/dárogillii (17)
- 12.09. Oahpisteami Heastanjárgga ja Giksenjárgga kultur-/soahtemuittuide kvenagillii/dárogillii (33)
- 13.09. Činavuohppi kulturbálgá rahpan (100?)
- 14.09. Rabas beaivi ja oahpisteapmi Fossestrand priváhtamuseas (12)
- 15.09. Oahpisteapmi Lompola-Tunturinkuoppa dálvegoahtái kvenagillii/dárogillii (8)
- 15.09. Repokoski/Revforsnes rabas beaivi Leavnnjas (75)

Kvena filbmaeahkedat golggothmánu:

- 03.10. Kvena filbmaeahket 1 (9)
- 10.10. Kvena filbmaeahket 2 (20)
- 17.10. Kvena filbmaeahket 3 (17)
- 24.10. Kvena filbmaeahket 4 (17)
- 31.10. Kvena filbmaeahket 5 (10)

Golggothmánu ja skábmamánu: *Gávccí jahkeáigodaga* – rávisolbmuid gaskkusteapmi mánáidgárdemánáide/*Átte árstider* – formidling til barnehagebarn med voksne (118). Anstein Mikkelsen/siivet AS dokumentárafilmma vuodđun ságastallamii, oktan filmii čadnon konkrehtaiguin mat ledje giissás. Dokumentárafilmma lea mearrasámi Dagny birra ja boazosápmelačča Ann-Helena birra ja sudno beaivválaš eallimiid birra Porsáŋgus.

05.11: Čájáhusrahpan rádjama birra mii dáhpáhuvai Porsáŋgus: *Oppbrudd i mørketid* (24). Plakáhtta ja dávvirčájáhus. 2. máilmmisoađi guorbmebiila čájehuvvui olgun. Roger Albrigtsen muitalii skuvlaohppiide ja oahpahedjiide. (89)

Lávvardaga 09.11: Baggoeváhku ja Finnmárku boaldima 75-jagi muičoalmusteapmi ovttas Porsáŋgu gielddain ja Mearrasiiddain (260).

Mearrasiiddas: Sii geat vásihedje dan muitalit ja ovdanbuktet. Leavnnja kultursáles: *Tidsvitner forteller*, koara, ovdanbuktin ja filbmačájeheapmi.

03.12: Dáiddačájáhusa rahpan, viessodávviid luoikkahan Leavnnja Antikstores ja Sámi dáiddamagasiinna dáidagat/Karášjohka: salongen (29).

Maaíke Harbetsma (Finnmárku husflid-koordináhtor) doalai sártni ja rabai čájáhusa.

Guoimmuheapmi: Lakselv Swingklubb “kom og dans” Salongen (101). Čájáhus lea rabas guovvamánu 29. beaivvi 2020 rádjai.

06.12 Primusdeavvadeapmi ja juovlabeavdi RDM bargiide (16).

Čoakkáldathálddašeapmi ja Primusregistreren

Skuvvanvári dávvirčoakkáldat

Porsáŋgu musea dávvirčoakkáldat lea Skuvvanvári boares skuvlavisttis. Visttit eai heive museadoibmii eage dávvirčoakkáldaga vurkkodeapmái. Ovttas HEMIS:in čađahuvvui 07.12.2018

sisáibmoiskkadeapmi. 2019 geassemánu mearridii RDM stivra cealkit eret láigošiehtadusa Skuvvanváris ja gávdnat buoret magariinna dávviriidda. 2019 čavčča lei Porsáŋgu museas guovddážiis baggoeváhku ja Finnmárkku boaldima 75-jagi mutočalmmusteapmi ja ollu skeaŋkkat maid musea oaččui gullet diesa. 2019:s lassánedje 17 dávvira dávvirčoakkáldahkii.

Govvačoakkáldat

Porsáŋgu musea čađahii prošeavtta *Kvener i Porsanger* 2018 giđa. 25 kvena govvejuvvoje. Dán prošeavtta oktavuodas, ja maid giehkasahenkurssa oktavuodas Bissojogas 18.–21.07 govvejuvvoje 60 gova mat čájehit dahje gullet giehtasahemii. Oktiibuot lassáneapmi govvačoakkáldahkii 2019:s: 85 gova.

Jietna- ja filbmačoakkáldat

Mii jearahalaimet 21 olbmo *Kvener i Porsanger* prošeavtta oktavuodas. Sis jearaimet movt lea leat kvena Porsáŋggus. Ráhkaduvvui čájáhus ja gihpa dán materiálas. Ráhkaduvvui maid čájáhusfilbma kvenagillii *De vakreste ordene* (Čábbámus sánit).

Čakčat jearahalaimet bággoeváhku birra dakkáriin geat vásihedje dan. 2019 čavčča lei Porsáŋgu museas guovddážiis baggoeváhku ja Finnmárkku buollima 75 jagi mutočalmmusteapmi ja oaččui geavaheaddjivoigatvuodá guovtti filmii mat leat dán birra.

Jietnabáddečoakkáldat lassánii 2019:s 23 jearahallamiin.

Filbmačoakkáldat lassánii 3 filmmain.

Dokumenterenbargu/dutkan/terminologijja čohkken

Registreren ja dokumenteren: Čuoibmun johkafatnasis, Bissojogas, Porsáŋggus 20.07.

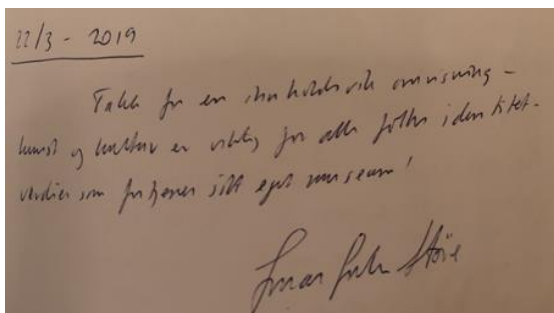
Registreren ja dokumenteren: Giehtasahenárbevierru Bissojogas 18.–21.07.

RDM-SÁMIID VUORKÁ-DÁVVIRAT/DE SAMISKE SAMLINGER (SVD/DSS)

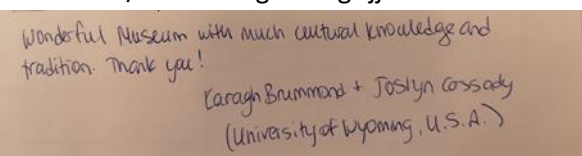
Sámiid Vuorká-Dávvirat/De Samiske Samlinger	Bargi	Luohtámušdoaimma
Seniorkonsuleanta Museajodiheddji 01.01.16 rájes.	Berit Åse Johnsen	Tove Kingren vuodđudusa 2016–2020 stivrra várrelahttu. Norgga bunáda- ja álbmotbivttasrádi miellahttu. RDM kommišuvdnajodiheddji Bååstede ovddas.
konerváhtor 02.05.18 rájes	Jelena Porsanger	Kárášjoga ja Porsánggu 2. vuoru Mátkealáhusovdánahttin stivrenjoavkkus
Bassi 80% Sadjásaš bassi – 2019 geasi	Terje Henriksen Joks Veronica Kemi	20 % dáiddamagasiinnas
Geasseofelaččat 3,5 virggi	5	
Vahkkoloahpabargit	2	
IA doaimmat		3 olbmo
Giella ja kulturfága konsuleanta	Marit Gunhild Sara	Bargá maid diimmuid SVD ovddas ja eará RDM museaide
Sámi joatkkaskuvlla bargohárjehallamis, 18.09 rájes	1	
SVD/DSS Ovttasbargolávdegoddi (SU)		SVD/DSS eaiggátvuodđudusa, SVD/DSS museasearvvis ja museas - 3 áirasa
Guossit: 5841		

Gaskkusteapmi ja doaimmat

2019:s ledje oktiibuot 5841 guossi SVD:s. Lohku lea lassánan 526 gussiin 2018 ektui. Erenoamáš guossit ledje dát: Sámediggi, Norgga Kulturráđi Hildegunn Bjørge, Riikaantikvára ovddas Hanna Geiran, Statsbygg, Bargiidbellodaga jodiheddji Jonas Gahr Støre, Norgii bohtán ambassadevrrat Georgias, Palestiinnás, Polskas, Filippiinnain, Serbias ja Estteatnamis, ON erenoamáš raporteavrra olmmošvuoigatvuođain ja birrasis David R. Boyd, Norgga čázadat- ja energiidirektoráhtta (NVE), Japana Osaka National Museum and Ethnography ovddasteaddjit, Office for Contemporary Art (OCA), ja vel Sámi allaskuvlla Sámi ofelaččat/Samiske veivisere.

Oasit SVD/DSS 2019 guossegirjiis

SVD/SDD:s leat čájuhuvvon dát kulturhistorjjálaš- ja dáiddačájáhusat, ja leat čadahuuvvon dát lágideamit:

Čájáhusat:

- *Johan Kåven: Noaidi árbi – Noaidens Arv*, 01.01–23.04.
- *Ságastallamat áiggiid čáđa - Dialog i Tid*, 04.02–20.03.
- *Duojárís gieđat – Skilful Hands*, 27.02–31.12.
- *Je t'aime Sápmi! Dáiddára Mireille Cambau govvačájáhus*, 22.03–30.05.
- *Bååstede – Govvačájáhus main daid dávviriid govat, maidda SVD/DSS lea ožžon eaiggátvuodariievtti Norgga álbmotmuseas ja Kulturhistorjjálaš museas* 26.04.–20.11.
- *Hans Ragnar Mathisen "Arctic – Indigenous – Urban"*, plakáhttačájáhus posterutstilling, 13.06.-
- *Grafisk Utstilling - Sámi Dáiddaguovddáža ja SVD/DSS ovttasbargu* 12.07. –08.09.
- *Muhtun muittuid olmmos ii aba vajáldahtege/Det er bare noen ting man ikke glemmer- 75 års markering av evakuering 1944 – 1944 baggoeváhku 75 jagi mutočalmusteapmi Čájáhus, Gjenreisningsmuseet, RDM SVD/DSS ja GG ovttasbargu. Guovdageainnu gilišiljus. 27.11.–31.12.*
- *VAPPUS: Digitála ofelaš mii lea ráhkaduvvon olgomusea oahpisteapmái, rahpon 15.07. Ofelaččas leat govat, kárttat ja čállosat sámegillii, eangalagillii ja suomagillii. Leat ceggen stoalppuid main visttiid nummárat, mat lea geavahusas Vappusis. Wifi anteanna lea cegejuvvon.*

Doalut

- *Tvangsflytting av samer under Sovjet perioden*, Anna Afansieva logaldallan sápmelaččaid birra Sovjet áigodaga baggojohtimis 28.02.
- *Duodji workshop – Kildin sámi duojarát čájuhede iešguđetlágan duodjevugiid.* 28.02.
- *Luodji Fápmu – Joikens kraft*, Oslo Universitehta doavttergrádstudeantta Stéphane Aubinet logaldallan 14.03.
- *Mulighetsstudie – Samisk Kunstmuseum*, Statsbygg rabas čoahkkín Dáiddamusea huksema birra.
- *Karasjok votten – Rabas beaivi. 2019 husfliddagen* čalmusteapmi. Karasjoga husflidlag ja SVD/DSS ovttasbargu. 14.09.
- Kárášjoga Sámi giellavahku/Samisk Språkuke, Karasjok 17.–28.10.:
 - *Kultur minner i Karasjok*, Kulturmuittut Kárášjogas, logaldallan, ovttasbargu Kárenaš giellaguovddážiin, Kárášjohka 21.10.
 - VAPPUS ovdanbuktin Kárášjoga nuoraidskuvlla ohppiide 17.-28.10
 - *Eventyrstund (Muitalusboddu)* man Kárenaš giellaguovddáš doalai SVD/DSS:s 22.10.
- Soahtehistorjjálaš eahket – Kárášjohka 1040–1945, Roger Albrigtsen bokte. 12.11.
- Searvan 2019 Vuonnamárkaniidda. Čájuhiet juohkafatnasiid maid leat duddjon kurssas 2017:s. SVD/DSS lea luoikan čájáhusa *Mangfolg og Kultur i Sápmi* (gč. Kapihttala Porsáŋggu musea birra). Ođđajagimánu lei musea niibečájáhus luikojuvvon Oslo Sámi vissui.

Museajodiheaddji Berit Åse Johnsen lea doallan dáid logaldallamiid:

- Sámi ladjogahpir – Sámi dáiddaguovddážiis, Oslo Met studeanttaide ja oahpahedjiide. 25.09
- Kárášjoga kulturmuittut. Logaldallan Sámi giellavahkus Kárášjogas 21.10.
- RDM Bååstede barggu birra. Logaldallan Finnmarksmuseene semináras Álttás 20.11.

Konserváhtor Jelena Porsanger lea doallan konferánssas logaldallama:

1. Árran konferánssa *Ecology of indigenous languages*, Helssegis, 2019 čakčamánu <https://www.helsinki.fi/en/conferences/arran-ecology-of-indigenous-languages> Váldologaldallin bovdejuvvon (keynote speaker)

Dutkanprošeavttat ja ohcamušat:

- a. *Worlding Northern Art* (WONA), UiT, Romsa, professor Hanna Hansen https://en.uit.no/forskning/forskningsgrupper/gruppe?p_document_id=545839, Ohcamuš Norgga dutkiidráđđái
- b. *Community Art in Community Museums*, Aalto University, Helssegis, Suomas. Professor Lea Kantonen, Ohcamuš: Academy of Finland.

2. Almmuheamit:

- J. Porsanger (2019) *Anastasia ráhkisvuolta* - Sámi Ođasmagasiidna, 2019 guovvamánu <https://samimag.no/se/content/anastasia-rahkisvuolta>
- J. Porsanger (2019, doaimmahusgottis/hos redaksjonen) *An Indigenous Sámi museum and repatriation of a Sámi drum from the XVII century, Recherches amérindiennes au Québec*, Kanada www.recherches-amerindiennes.qc.ca
- J. Porsanger & P. Virtanen (editors/doaimmaheadjit/redaktører) *Indigenous Notions of Cultural Heritage: Special issue of AlterNative: An International Journal of Indigenous Peoples*, Volume 15 Number 4 December 2019, SAGE Publications

Mii leat joatkán barggu *Kvinner i reindriften* girjeprošeavttain. Mii leat bargame teavsttaid rievdademiin ja bargame oažžut dan ollásii ruhtaduvvot. Oasi lea Sámediggi juo 2018:s ruhtadan.

SVD/DSS ovttasbargolávdegoddi (SU) lea 4 čoahkkima doallan 2019:s. SU ulbmilat ja njuolggadusat leat gárvejuvnon. SU lea maid meannudan vejolašvuodaguorahallanášši *Mulighetsstudie for etablering av Samisk kunstmuseum* ja SVD/DSS ođasmahttima/renoverema ášši.

Čoakkáldathálddašeapmi ja Primusregistreren

SVD čoakkáldagas leat sullii 13900 gova, 4710 dávvira ja 174 dáidaga. SVD-DSS dávvirat leat čájáhusain ja musea 5 magasiinnas. Čájáhusa čuovga- ja birasdilli lea dohkálaš, muhto goitge ii leat optimála. Dát lea áidna RDM báikkálaš ossodagain gos lea sierra galbmamagasiidna náhkke dávviriidda. Mii leat nummáriid bidjan buot magasiinna hilduide, skábiide ja stelliide, ja bidjan dáid Primusa databasii.

Musea čoakkáldaga registreren ja digitaliseren lea leamašan guovddážiis 2019:s. Dán jagi mii leat skannen 3300 dávvirregistrerenkoartta oktan govaiguin, ja maid 380 govvaregistrerenkoartta mat gullet govvačoakkáldahkii.

Lassáneamit čoakkáldahkii 2019:s leat 3 skeaŋkka (sávarihku ja golleroggamis govva) ja dát sisaoastimat; 5 musihkka-CD ja 2 DVD filmma. ja okta *Je t'aime, Sápmi* čájáhusa dáidda.

2019 geasi doalai SVD deaivvadeami buot RDM museaide Deanu museas. Dán ulbmil lei lonohallat Primus registrerema vásáhusaid. Mii joatkit Primus-ovttasbarggu Deanu museain 2020:s.

SVD/DSS:s lea leamašan fágaovddasvástádus Sámi museafierpmádaga prošeavttas “Primus sámás”, ja dán loahppabargu lea joatkán 2019:s. Bargun lea implementeret sátnelisttu nátionála databasii gos Primus museadávvirat leat.

Mii leat hábmen ođđa prošeavtta “digital formidling”. Buot RDM ossodagat galget leat fárus prošeavttas ja das lea ulbmilin geavahišgoahit ođđa teknologalaš čovdosiid musea čoakkáldagaid gaskkusteamis. Mii leat ožžon doarjaga Norgga Kulturráđis ja prošeakta álggahuvvo 2020:s.

Báástedde prošeavtta loahpaheami oktavuodas, mas juogadit dávviriid sámi museaide, Norsk Folkemuseumii ja Kulturhistorjáláš Museai, leat 2019:s viimmat dárkkistan buot listtuid mat čájehit dan 734 dávvira mat máhcahuvvojit RDM museaide. Dasa lassin lea dollojuvnon oktasaš čoahkkáigeassinčoahkkin mas humaimet earret eará dan barggu birra mii dál vuordá. Mii oččodit dál ruhtadeami museaid magasiinnaid ođasteapmái, nu ahte sáhttit sirdit dávviriid fysalaččat.

Doaibma

Ollu buoridanbarggut leat 2019:s čađahuvvon SVD/DSS:s:

- Mii leat heaitán oljolligemiin ja dál ligget elrávnnjiin.
- Mii leat oastán ođđa mašiinna mii njammá smáhkuid, boares mašiinna leat dál heaitime geavaheamis.
- Heaitán geavaheamis boares sahá divohagas, oastán ođđa ja dohkkehuvvon sahá.
- Rokkahan bajás boares ruovdeoljotánkkaid ja gurren daid.
- Váralaš PCB čuovggaid lonuhan eret čájáhusas.

RDM-Guovdageainnu gilišillju/Kautokeino bygdetun (GG)

Guovdageainnu gilišillju/Kautokeino bygdetun	Bargi	Luohttámušdoaimma
Museajođiheaddji	Johan Aslak Hætta	
Konsuleanta	Ellen J Bals	PRIMUS admin Bargiidáirras RDM stivrras
Geasseofelaččat	3 olbmo	
Guossit: 2773	Justisdepartemeanta, European arkiteavttat, SVT	

Musea huksehii laseseainni mas uksa gaskal čájáhuslanja ja boadáhaga. Gilišilju bijai leaggaábmorusttega čájáhuslárnji, vai temperatuvra čájáhuslanjas lea stáđis. Dát heiveheapmi lei dehálaš dávviriid vurkkodeapmái ja hálddašeapmái.

Prošeavttas Sámi vuorkát digitála máilbmái mii digitaliseriimet registrerenkoarttaid já sáddiimet daid DigForskai Guovdageidnui. DigForska bijai daid Primusii, sii maid jorgale dárogelat registreremiid sámegilli ja sámegelat registreremiid dárogilli. Go jorgaleapmi dahkkui de sii divvo maid giela registreremiin. RDMa bálkáhii golbma bargi divvut sátn- ja doabalisttuid primusis. Sii lasihe kveana-, sámi- ja dárogelat doahpagiid primusii ja divvo gielaide ovdeš registrerejuvvon dávviriin primusis. Oktiibuot prošeavttas geahčaimet lagabui 3800 dávvirregistrerema RDMa museain.

Gilišiljus ledje guokte ovttasbargoprošeavtta Sámi Arkiivvain ja Sámi Allaskuvllain. Vuosttaš prošeakta lea čájáhusovttasbargu, mas Sámi Arkiiva čájehii Lars Jacobsen Hætta čállošiid ja mii čájeheimmet Jáhkoš Lásse dujiid maid duddjui go čohkkái giddagasas. Dát čájáhus ceggejuvvui ođđasit čállon girjii, Muitalusat dahje Erindringer girjii almmuheami oktavuodas. Semináras ja čájáhusráhppámis ledje sullii 70 guossi. Nubbi prošeakta lei maid Sámi Arkiivvain ja Sámi Allaskuvllain ovttasbargu. Jean-Pierre Liegois jođi 1969is Iskon Máhte bearraša mielde geasseorohakkii. Son bođi fas 2019is Iskon Máhte Áillo siidda govvet go merko misiid ja njuvve. Son govvi ollu dain mátkkiin. Govaid ja áicamiid vuodul lea Jean-Pierre Liegeios čállán girjii, Sápmi 1969-2019. Girjealmmuheami oktavuodas leat mii ceggen čájáhusa su govain ja jearahallan Iskon Máhte Áillo 2018 oaččui SNO báhčínlobi báhčit guokte gumpe mat spedje Guovdageainnu ja Kárašjoga ráji bokte. Gilišilju saddi ohccáma oažžut nuppi gumpe museačoakkáldahkii ja SNO dohkkehii dan. Musea vieččai gumpe guovvamánu 2019is ja doalvvui dan Finnsnesii. Doppe “cogget” gumpe ja dan beassá viežžat njukčamanus 2020is.

Guovdageainnu Gilišiljus lei geassemánu Bååstede prošeavtta šiehtadus vuolláičállin. Museai ledje bohtán ovddasteaddjit sámekikkis, Norgga museain ja sámi museain. Dán oktavuodas de attii Norsk Folkemuseum vuosttaš dávvira Guovdageainnu gilišilju, ladjogahpira.

GG doaimmat

18.06–19.6 Bååstede šiehtadusa vuolláičállin

Čájáhusat

15.3–22.3.19 Bååstede *Hjemkomst-Homecomming* (207 guossi)

06.06–27.09 Áillohaš (1956 guossi)

Ovttasbargu

01.04–31.05 *I bagasjen* čájáhus *Det er noen ting man bare ikke glemmer*, RDM, Finnmarkku ja Romssa Gjenreisningsmuseum, Guovdageainnu, Kárášjoga, Deanu ja Álttá joatkkaskuvllat

06.11 Lars J.Hættas figuvrrat ja čálus čájáhus, Sámi Arkiiva, Sámi Allaskuvla (80 guossi rahpamis)

14.11 Govvačájáhus Pierra liegeois girjealmmuheami oktavuodas, Sámi arkiiva, Sámi allaskuvla (50 guossi rahpamis)

Doaluide searvan

15.03–16.03 *SápmiToo*, Diehtosiida/Máze skuvla, Guovdageaidnu.

10.05 *Finnmark* čájáhus rahpan, Norsk Folkemuseum, Oslo.

03.09–04.09 *Finnmarkku kulturforum*, Thon hotell, Guovdageaidnu.

06.09 Duoji master eksámen ja čájáhus Duodji, Diehtosiida, Guovdageaidnu.

14.9–22.09 Ládjogahpir ságastallan ja kursa

03.10–04.10 Bååstede, *Kulturens Hjemkomst* seminára, Norsk Folkemuseum, Oslo.

31.10.19 Sámi allaskuvlla 30 jagi ávvudeapmi, Diehtosiida, Guovdageaidnu.

20.11 seminára *Finnmarksseminaret*, Scandic, Alta.

22.11 Sámi dáiddafestivála Álttás, 40 jagi ávvudeapmi. Áltá

Visti ja seailuheapmi

30.04 Bijahan liggenpumpa

20.05–31.05 Bijahan uvssa ja láse gaskkal čájáhusbáikki ja musearámbuvrra, klimá ja temperaturavra.

22.07–31.07 Ceggen tealttáid áittiid birra vai áittit goiket

Jietna- ja filbmačoačkáldat

RDM digitaliserii Jáhkovuona mearrasámi musea, Sámiid Vuorkká-Dávviriid ja Guovdageainnu gilišilju filbma- ja jietnačoačkáldaga.

Dokumentašuvdna/dutkan/terminologija čohkken

Iskon Máhte Áillo jearahallan Jean- pierre Liegeios girjealmmuheami ja čájáhusa oktavuodas.

Skeanjkat

27.02.19 Gumpe

SNO skeanjka, maŋŋá go Gilišillju ozai (12/18). (Viežžan SNO:s guovvamánu 27. beaivvi ja dolvojuvvon Per Simonsenii ráhkadeapmái (utstoppe). Gárvis 2020 njukčamánu.

06.11.19 68 Guovdageainnu searvegoddebláđi

5 eará čállosa/bláđi

Karen Anne Proksi addán skeanjkas

06.11.19 11 Š-bláđi
 4 Sáminuorat bláđi
 1 Nuorat Sámi nuoraid áviisa 01/2010
 Sami calendar 2012 -Sápmi events 2012
 Sámis, sámi čálakultuvrralaš áigečála nr.9, 2011 geassemánu.
 Ellen Bals addán skeaŋkkas

Oastimat

21.03.19 Girji *Samenes folkemedisin*, Sommersete og Steen. 450 ruvnno
 Girji: *Kautokeino slekter*, Steen. 450 ruvnno.
 Oastán Gro Tangenenis

04.04.19 2 *Máze nieiddat* LP, 500 ruvnno bihtás.
 Oastán Karin Wasaras

05.04.19 Guovdageainnu girku maleriija man suohkanbáhppa Wangberg lea málen.
 Oastán Dagfrid Bondevik Akselsenas

Sámi Dáiddamagasiidna / Samisk Kunstmagasin (SD)

Sámi Dáiddamagasiidna	Bargi	Luohttámušdoaimma
Museajođiheaddji 01.06–31.12.19	Pål Omholt-Jensen	
Liigeveahkki 20% 01.01–31.12	Maaïke Halbertsma	
Geassebargi: 1		
Guossit: Magasiidnii bohtet guossit jus šiehtadit.	Erenoamáš guossit: ARTSPACE, Sidney, Australia Norwegian Crafts, Anders Mørland	

Doaimmat

Mis váillui dáiddamagasiinnas fásta bargi eanas oasi jagis, áigodagas 1.1.–3.6. 2019. Danne ferteje eará bargit veahkehit su gii lei oasseáiggebarggus dáiddamagasiinnas dáiddafágalaš bargguin. Son gii virgáduvvui fásta 3.6.2019 lea teknihkalaš govvakonserváhtor. Son lea bargagoahtán dáiddabargguin, ja sus lea guovddázis čoakkáldaga seailuheapmi ja hálddašeapmi. Beaivválaš barggus lea stuora oassi čájáhusbargu. Dát mearkaša vuostáiváldit jearaldagaid, gulahallat koordináhtoriiguin, plánet/ráhkkanahhtit/páhkket dáidagiid. Su bargun lea maid cegget plenumčájáhusaid njeallje geardde jagis, Sámediggái mii lea Kárášjogas.

Beroštupmi sámi dáidagii lea lassánan hui ollu daid maŋemus jagiid. RDM jođiheaddjit leat dusten dán nu ahte oaivildit ahte dáidda ferte leat vel eambo olámuttos Digitalmuseumis, KulturIT Primus registrerenreaiduin geavahemiin. Mihttun dáinna bargguin lea unnidit kurateren logu ja dáiddamagasiinna bargiid plánenbarggu. Dát lea maid guovddázis Dáiddamagasiinna barggus 2020 rájes.

Eará bargu

Eará barggut leat sisáibmostivren ja konserverenbargu, mas lea sihke čoakkáldaga eastadeaddji ja aktiiva konserveren. Eastadan dihte čoakkáldaga billahuvvamis ferte čađahit eastadeaddji bargguid, ja go oastá konserverenrusttegiid de galgá leat vejolaš čađahit vuodđokonserverenbargguid almmá bálkáhít olggobealde olbmuid.

RDM ovttasbargá Sámi dáiddaguovddážiin (SDG) dáiddačájáhusaid doallamiin ja 3-jagi prošeavttain *Samisk pedagogisk metode før kunst- og kulturformidling 2019 – 2021* (sámi pedagogalaš metoda ovdal dáidda- ja kulturgaskkusteami 2019–2021), dán doarju Norgga kulturráđdi ja Sámediggi. 2019:s lei dán ovttasbarggu boadus ahte 24 000 guossi leat fitnan čájáhusain báikkálaččat, iešguđetlágan luoikamiin ja doaluin.

Čájáhusat iešguđetge čájáhusbáikkiin:

Namma/doaibma	Čilgehus	Dáhton	Guosselogut
<i>La Elva Leve</i> (Ellos eatnu)	Johttičájáhus - Tensta/Ruotta/Karášjohka	11.3.– 14.8./18–19	2576/7000/881
Gitz Johansen	Johttičájáhus– Norga	1.11.– 28.2./18–19	
<i>Händelser i tid</i> (Áiggi dáhpáhusat)	Čájáhus – Lunds Kunsthall – Lund	17.11.– 13.1./18-19	
<i>Time for Sculpture</i> (Bácciide áigi)	Johttičájáhus – Norge, oktanis Aase Texmon Ryghain, SDG	10.1.– 27.2./19	5072 (V.bahta) 1467 (+ 881) SDG
<i>Historia i Stygn</i> (Stygn historjá)	Čájáhus – Kohta kunsthall – Helssegis	31.1.– 17.3./19	
<i>Historier</i> (Historjját)	Čájáhus– dronningens Kunststall – Oslo	1.2.–5.9./19	11645 máksán
Amas nammad	Čájáhus – CentroCentro – Madrid	21.2.– 21.7./19	
<i>Making Form</i> (Hámi ráhkadit)	Čájáhus – Terminal B – Girkonjárga	4.3.– 25.4./19	498
<i>Making Form</i> (Hámi ráhkadit)	Romsa		1460
Historie i Stygn (Stygn historjá)	Čájáhus – Västerbotten Museum – Upmis	7.4.–9.6./19	
<i>Illumination</i>	Johttičájáhus – Hábmer/Mussere/Sandnessjøen/Bådåddjo	8.4.– 20.11./19	565/6170/500/1011
Davvi-Norgga riemut	Čájáhus SDG kuráhtorin	13.6–08.07	1563
<i>Skjæringspunkter</i>	Čájáhus – Blaafarveverket – Nyfossum	18.5.– 22.9./19	
Textile Perspectives	Čájáhus – Terminal B – Kirkonjárga	14.6.– 3.8./19	
Conventus	Čájáhus – SDG/RDM – Karášjohka	9.7.– 11.9./19	642
Textile Perspectives	Čájáhus– SDG – Karášjohka	1.9.– 5.11./19	831
Conventus	Čájáhus – Oslo Norske Grafikere – Oslo	12.12.19– 18.1.20	3139
Plenumčájáhusat	x4 čájáhusa– Sámediggi, Karášjohka	2019	

<i>Händelser i tid</i> (Áiggi dáhpáhusat)	Čájáhus – Lunds Kunsthall – Lund	17.11.– 13.1./18–19	
Savio-bálkkašumi čájáhus	Čájáhus– NNKM – Romsa	19.9.– 19.9./19–20	
<i>House of Norway</i>	Čájáhus – Museum Angewandte Kunst – Frankfurt	11.10.– 26.1./2019– 2020	35632 oktii 2020 ođđajagimánuin
<i>Hilmarfestivalen</i>	Čájáhus – Saemien Sijte – Snoase	25.10.– 31.12./2019	
<i>Intersections</i>	Čájáhus – Anchorage Museum – Anchorage	1.11.– 15.3./2019– 2020	4000 (rahpanbeaivvi)
Čájáhus salongas	Čájáhus – PM Museum, RDM – Leavdnja	3.12.– 25.2./2019– 2020	
Oslo Sámi viessu	Niibečájáhus		sullii 1000
Guhkesáiggeloikamat	Sámediggi Romssas ja Romssa buollinčáskadanstašuvdna		

SISAOASTINLÁVDEGOTTI JAHKEDIEDÁHUS – 2019 OASTIMAT

Sisaoastinlávdegoddi 01.01–31.12 2019; Jođiheaddji Eva Aira ja Geir Tore Holm

Várrelahtut; Aino Hivand ja Biret Ravna Länsman

Lávdegoddečoahkkin dollojuvvui 16.06.19. Muđui leat gulahallan e-boasttain ja telefovnnaš dan birra guđiid čájáhusat berrešii galledit.

Čájáhusat maid leat galledan:

Buot čájáhusain Sámi Dáiddaguovddážiš, earret eará: *Dološ giella – ođđa hápmi ja báhtareddjit*, Aage Gaup, *Rematriation of a Ládjogahpir – Return to Máttaráhkká*, Outi Pieski ja Eeva-Kristina Harlin
Duodjemaster, pop-up čájáhus, Laila Susanna Kuhmunen, Berit Kristine Guvsam, Jouni Samuel Laiti, Sara Inga Utsi Bongo
Buot čájáhusain Johkamohki márkaniin 2019 guovvamánu, earret eará:
Asa Kitok stipeandda Per Stefan Idivuoma, Sameslödjtiftelsen, Nils Johan Labba og Anders Svonni, Sameslödjtiftelsen,

Gunhild Tjikkom, Sameslödjtiftelsen
Gieresvuodajn, ohppiidčájáhus, Samernas utbildningscentrum
Nils J. Persson, Viltoks galleri
Matters at Heart, Telemark Kunstsenter, Skien
Aslaug Juliussen, *Blaafarveverket*, Åmot
Ramona Salo Myrseth, Davvi álbmogiid guovddáš, Olmmáivággi ja Akershus kunstsenter, Lillestrøm
Ellos eatnu, Tensta konsthall og SDG
Coexistence/Yhteiselo, Kiasma, Helsset
SDS 40-jagi ávvudeapmi: Alta museum, Sisa, Alta Kunstforening ja UIT Norges arktiske universitet Alta

Áigodaga sisaoastimat

1. Dološ giella – ođđa hápmi ja báhtareddjit, Aage Gaup
2. Gieddeburgu, Kristin Tårnesvik
3. Från djupet, Folke Fjällström
4. Sweet Hat Mountain, Outi Pieski
5. Sweet falled Mountain, Outi Pieski
6. Three Sisters, Outi Pieski
7. At the top, Outi Pieski

8. Krage med reinsdyrpaljetter,
Ramona Salo	Labba
9. Akvarell 1977, Britta Marakatt
Labba	15. Deaddileapmi 2004, Britta
Marakatt Labba
10. Akvarell 1978, Britta Marakatt
Labba	16. Mailmmeviidosas, 2010, Britta
Marakatt Labba
11. Muittut I, 1977-78, Britta Marakatt
Labba	17. Muittut II, 2010, Britta Marakatt
Labba
12. Narratiiva dáidda, 1976, Britta
Marakatt Labba	18. Porselen, 2002, Britta Marakatt
Labba
13. Suivanas, 1998, Britta Marakatt
Labba	19. Pile o Sapmi, Powernecklace,
Maret Anne Sara
14. Beavegirji, 1998, Britta Marakatt	20. Guolli/The Fish, Susanne Hætta
	21. Grip, Raisa Porsanger

Sisaoastinlávdegoddi ekonomiiija

Sámedikki 2019 doarjja lei 560.000,- mas unnimusat 400 000.- galgá geavahuvvot oastimii ja dat 160 000,- galgá geavahuvvot gokčat lávdegotti barggu, mátkkiid jna. Dáid hálddahušlaš goluid sirddiimet dáidaga sisaoastimii. RDM stivra juolludii 235 000 nu ahte mii sáhtiimet oastit 2017 Maret Anne Sara Documenta 14 Pilo o Sápmi barggu/dáidaga *powernecklace*, ja Brita Marakatt Labba priváhta čoakkáldaga dáidagiid.

RIDDODUOTTARMUSEATS (RDM) EKONOMIJA

RDM rehketoalli lea Averdi AS Kárášjogas. 2019:s lea RDM lonuhan revisora KPMG AS:s ES Revisjon AS:i. RDM jahkereketoalu boadus lea 107 900,-.

Boazalmasvuolta RDM-museain lea 2%.

RDM oačču 2019:s doaibmadoarjaga čuovvovaš instánsain (2018 logut ruođuid siste). Eará almmolaš doarjagat leat prošeaktadoarjagat.

Sámediggi 11 513 000 ruvnno (11 291 000,-), oktan merkejuvvon ruđaiguin.

Finnmárkku fylkkagiella 493 000 ruvnno (483 790,-)

Guovdageainnu suohkan 220 000 ruvnno (220 000,-)

Porsáŋggu giella 235 154 ruvnno (192 474,-) earret viessoláigorefušuvnna

Fálesnuori giella 203 000 ruvnno (125 000,-)

Kárášjoga giella 220 000 ruvnno (200 000,-)

Njuolgga doaibmadoarjja oktiibuot 12 884 154 ruvnno (12 571 064,-)